

Oude Kerk, 29 mei 2022

Zesde zondag na Pasen, dienst van Schrift en Tafel
ds. Johan Meijer

gelezen: I Samuël 12: 19B – 24 en Johannes 14: 15-21

titel: niet verweesd achtergelaten

overdenking

*gemeente van onze Opgestane Heer Jezus Christus,
lieve mensen van God,*

I

Deze zondag tussen Hemelvaart en Pinksteren heet Wezenzondag. Omdat Jezus bij het afscheid van de aarde en zijn geliefden tegen ze zei: Ik laat jullie niet als wezen achter, ik zend mijn Geest! De leerlingen bleven als verweesd achter na Jezus' Hemelvaart, en wezenloos waren zij samen en trokken zich terug. Maar de Heilige Geest die Jezus beloofde, kwam met het Pinksterfeest en vuurde hen aan, deed hen herleven, maakte hen enthousiast. Al had Jezus hen verlaten, Hij liet hen niet alleen.

II

Een wees wordt omschreven als een kind of een jong dat geen ouders meer heeft. Daarbij wordt dus ook gedacht aan dieren, die kunnen ook wees zijn. Weeskinderen komen ook in de Bijbel voor, en er zijn wetten in de Thora opgenomen ter bescherming van hen. Want zij hebben barmhartigheid nodig. Net als weduwen. En vluchtelingen. Troostrijk zegt Psalm 146 dat de Eeuwige wees en weduw en ontheemde doet wonen op zijn Erf. God neemt de kwetsbaren onder zijn hoede. En het gebod is dat wij dat ook horen te doen, hen niet aan hun lot overlaten. Gezegend

zijn zij die liefdevol worden opgevangen in weeshuizen en geadopteerd worden door pleegouders, die als eigen ouders kunnen voelen. Gezegend zijn zij die gered worden van een ongewisse toekomst. Gezegend zijn zij die mogen schuilen bij liefdevolle, zorgende mensen.

III

Als Jezus tegen zijn leerlingen zegt dat Hij ze niet als wezen achter zal laten, geeft Hij aan welke rol Hijzelf in hun leven speelt. Jezus is niet hun vader, ze zijn leeftijdsgenoten plus of min, maar Jezus is hun Rabbi. Hun leermeester. Jezus is hun Lichtend Voorbeeld. Hij is de richtinggevende figuur in hun leven. En in het beeld van een gezin spreekt Jezus steeds over de Vader, zijn eigen Vader: God, die we ook mogen vergelijken met een moeder die zorgt voor kinderen haar toevertrouwd en waarborgt dat zij leven. Jezus' noemt God zijn Vader en laat de leerlingen er in delen: God is ook jullie Vader. En Hij laat er ons ook in delen: God is ook ónze Vader. Met het beeld dus van een gezin, waarin liefde, warmte en zorgzaamheid is. Als die er niet is kun je je ook wees voelen, ook al leven je ouders nog wel. Je kunt je eenzaam voelen op een plaats waar je je niet thuisvoelt, of waar je niet veilig kunt opgroeien en leven.

IV

Als Jezus zijn leerlingen toespreekt, troost Hij hen en belooft Hij hen dat de Nabijheid van God de Vader en van Hem als hun Lichtend voorbeeld zal blijven. En Hij houdt ze ook voor hoe zij dat kunnen herkennen. Namelijk door Hem te blijven liefhebben en het hart open te houden voor God en zijn geboden, door het hart open te houden in liefde voor de medemens. Door goed te zijn voor anderen, door bescherming te bieden als dat nodig is, door vluchtelingen op te vangen, door kinderen te beschermen, door er te zijn voor je medemens met een luisterend oor en een open hart. Want als je zo ingesteld bent, sta je ook open voor de Liefde van God, en die van Jezus. En dan zul je ook herkennen wat God je geven wil: alle liefde van de wereld.

V

Nu kan juist dat heel moeilijk klinken, vooral als jou een ramp is overkomen. Het schokkende nieuws dat ik aan het begin van deze dienst vertelde kan het heel duistermaken in ons hoofd en hart. Verbijstering. En waar is dan God? Had God dat ongeluk niet kunnen voorkomen? Had God die Alzheimer niet kunnen voorkomen? Had God niet kunnen voorkomen dat mijn vader zo jong stierf. Zoals u misschien weet is mijn vader overleden toen ik 12 was en dat was een ramp en luidde heel moeilijke jaren in. Natuurlijk heb ik wel eens bedacht dat God mijn vader afgepakt heeft en toch heb ik ondanks alles en door alles heen nabijheid gevoeld, heb ik me toch gedragen geweten. Gisteren, door een bijzondere ontmoeting, was ik even dertig jaar terug in de tijd en dacht aan mijn belijdenis... Ik weet nog dat ik daar stond, op het punt om ja te zeggen, er stond een hele rij medecatechisanten. Wat ik voelde was dankbaarheid dat God door die moeilijke voorgaande jaren mij toch gedragen had en geleid als een vader. Het was kort na mijn roepingsservaring. Het gevoel van Gods nabijheid van toen was er ook in andere tijden, ook als het zeer donker was kierde er toch steeds weer nieuw licht. Misschien kun je dit meevoelen als een ervaring die je zelf ook had of hebt. Misschien kun je er niets mee en voel je je verweesd en ervaar je Gods licht niet of nauwelijks.

VI

Niemand van ons kan zonder liefde. Niemand van ons kan zonder warme zorg, als het nodig is. Niemand van ons kan zonder vriendschap, zonder plaats waar je onvoorwaardelijk welkom is. Juist in tijden van rampzaligheid heb je ze nodig: mensen die meelevén, mensen die er zijn, mensen die stil durven zijn en je niet overladen met verklaringen of een zee van woorden. Nee, God heeft mijn vader niet afgepakt, Nee, God heeft Alexanders ongeluk niet veroorzaakt. Nee, God heeft je moeder geen Alzheimer gegeven. Wat God je wil geven is een veilige plaats om het uit te schreeuwen van radeloosheid, een schouder, een arm, een oor. God wil je doen wonen op zijn erf. En als mensen, medemensen dat voorbeeld volgen staan ze open voor de Heilige Geest die Jezus ons wis en waarachtig beloofd heeft!

Amen